

„Evviva la guerra?”

Írta: KÉMERI SÁNDOR.

Hágában a könny, a vérontás és a nyomor ellenségei: a nők, a feministák olajággal integetnek oceánontúli és minden országbeli asszonytársaik felé, akik mindnyájan együtt éreznek. Békét kérnek, békét követelnek, és ha másképp nem lehet, ki akarják erőszakolni. Meggyőződésük energiájával, szeretetük hitével, a jövő magasabb kultúra utópiájának forró fanatizmusával. Férfiembertársaiktól, államok sorsát intéző nagy politikusoktól: kérik, meggyőződésük energiájával. Apáik, férjeik, testvéreik és fiaiktól: követelik, szeretetük hitével. Tudós, művész és író embertársaiktól: a jövő magasabb kultúra utópiájának forró fanatizmusával.

Első sorban, kinek van legszentebb joga vétót emelni a háború ellen? Ki adott életet azoknak, akiket könyörtelenül odaállítanak a technika vívmányainak gyilkos szerzőszámai is? Ki szenved legigazabban a háború borzalmaitól és lázad érzéseiben legerősebben ellene?... Nem-e a Vérének vééréért, magzatáért, szerelméért, az inkvizíció minden elképzelhető kínjánál nagyobb lelki gyötrelmet kiálló női lélek?... Természetesen nagy érzésekre csak nagy lélek képes. A szűklátókörű kicsinylelkűség pedig sajnos, soha ki nem hal és nem is nemhez kötött emberi tulajdonság. Íme: mialatt a világ öntudatos, értelmileg színejava asszonyai, egyesülve és felülemelkedve minden csatazajon, békét követelnek, azalatt egy koronás fej, Heléna olasz királyné: »Evviva«-t kiált a háborúnak. Nem királynőhöz, nem nagylelkű nőhöz, de nem is nőhöz illő gesztus. Szűkhatárú hazájáért bosszút szomjúhozó asszony meg gondolatlan kiáltása, amellyel a többi kultúr-állam asz-

szonya nem vállalhat közösséget. Ha Heléna királyné fejében, a súlyos korona alatt, szabadon járhattak volna a mindenén átlátó gondolatok, lehetetlen, hogy a többi nagy asszony gondolatához: a Békéhez ne közeledett volna. Vagy éppen semmit ne tudna, igaz szóhoz nem szokott udvaroncai ne mondták volna el neki, mi a modern háború? Most majd meg fogja tudni, ha felébred az »Evviva la guerra!« mámorából, milyenek az üszkösre égett, gránáttól szétdult városok és falvak. A régi, a nagy Olaszország műemlékeinek pusztulása. A vérrel ázott, ugaron maradt szántóföldek. Hallani fogja a munkátlanok, az Ínségesek, az árvák és özvegyek panaszát. A mankón felé kopogó nyomorékok, a hajdani daliás legények átkát. A tetanuszosok üvöltését, a vakok szívetfacsaró sóhajtását és százezrek rémes halálordítását. Ágyúbömbölést, gránátsivítást, halálfenyegető repülőgépek berregését... Hogyan fog akkor megfelelni a világ emelt fejű asszonyainak, a feministáknak erre a kérdésére: Szabad-e asszonynak, asszonynál is többnek: király asszonynak hadviselésre, borzalmakat szülő háborúra uszítania?... De kérdezheti bárki, nemcsak a Békéért legjogosabban küzdő nők: Királyné, aki a harcban nem veszítheti el apját, férjét, fiát, testvérét, akinek a körülötte intrikáló diplomaták virágos nyelvéből is lehetetlen meg nem értenie, hogy a háború oka mindég csak gazdasági kérdés és sohasem a szép trikolor ideális becsülete, — hogyan képes, semmit sem kockáztatva, ennyi súlyos áldozatot kívánni? Meglehet, hogy némelyik királynét (nem a királynőket) nevelni kellene arra, amit minden egyszerű, proletár, még írástudatlan asszony is tud: nnyön is becsületesen szeretni.

»Evviva la guerra!« szörnyű eltévelyedése egy női léleknek. Hiszen vannak még hajmeresztő szörnyűségei a

háborúnak. Járványok az emberi hullák tömeges rothadásából. Élve eltemetett, sebeik vérében vergődő ifjú katonák. Ártatlan gyermekek és tehetetlen aggok kegyetlen kínzása, megbecstelenített szüzek szégyene és fájdalma. Még tátonganak sebesült katonák *százával* előre megásott sirgödrei.

Nem akarunk, nem kívánunk gyermeket szülni, — törki a legmélységesebb asszonyi panasz, elgyötört asszony-lelkekből, — nem akarjuk! a kapzsi kapitalisták étvágyát kielégíteni szülötteink élete árán szerzett vagyonnal és drága vérünk vérével bíborozott hatalommal. Nincs-e igazuk, ha ezt mondják: Nem, és ezerszer nem fogunk a háborúhoz új emberanyagot szolgáltatni!

Fájdalommal és kínok kínjával azok szüljanek, akiknek: »Evviva la guerra !